

یافته های نو در روان شناسی

سال ششم. شماره ۱۹. تابستان ۱۳۹۰

صفحات مقاله: ۶۵-۷۸

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۸/۲۶ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۹/۱

بررسی تأثیر آموزش پیش از ازدواج بر میزان رضایت زناشویی زوجین شهر اصفهان

آزردخت منصوری نیا*
دکتر عذرا اعتمادی**
دکتر مریم فاتحی زاده**
افسانه حسن پور***

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مقایسه میزان رضایتمندی زناشویی در زوجین آموزش پیش از ازدواج گذرانده و زوجین عادی شهر اصفهان به منظور بررسی تأثیر آموزش پیش از ازدواج بر رضایت زناشویی و همچنین بر روی متغیرهای دموگرافیک بر میزان رضایت زناشویی بود. روش پژوهش از نوع علی-مقایسه ای بود. جامعه ی آماری پژوهش شامل دو گروه زوجین شرکت کننده در دوره های آموزش پیش از ازدواج و زوجین عادی در طی سالهای ۸۴ تا ۸۸ در شهر اصفهان بود. نمونه گروه آزمایش ۳۰ نفر از زوجینی بودند که حداقل یکی از آنها قبل از ازدواج تحت آموزشهای پیش از ازدواج قرار گرفته بودند و نمونه ی گروه ملاک ۳۰ نفر از زوجین عادی که قبل از ازدواج تحت این آموزشهای قبل از ازدواج قرار نگرفته بودند که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند و با توجه به هدف و فرضیه های مطرح شده مورد آزمون قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (۲۰۰۰) و پرسشنامه ویژگیهای دموگرافیک بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل واریانس یکراهه استفاده شد یافته ها نشان داد که برنامه های آموزش پیش از ازدواج بر رضایت زناشویی در مولفه های موضوعات شخصیتی ارتباط زناشویی، حل تعارضات، رضایت از نظر مالی، اوقات فراغت، روابط با بستگان و دوستان، نقشهای برابری زن و مرد و جهت گیری مذهبی تأثیر معنادار داشته است. بین رضایت زناشویی و عوامل زمینه ای در متغیرهای تحصیلات و وضعیت اقتصادی رابطه ی معنادار وجود داشت.

واژه های کلیدی: رضایت زناشویی، زوجین، آموزش پیش از ازدواج، عوامل دموگرافیک

* دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت، کارشناس ارشد مشاوره، مرودشت، ایران

** دانشگاه اصفهان، استادیار گروه مشاوره، اصفهان، ایران

*** دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات کرمان، دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره، کرمان، ایران

مقدمه

ازدواج یکی از مهمترین تصمیمات تمام زندگی است. قبل از ازدواج قدرت و اختیار در تصمیم‌گیری بسیار است و می‌توان از تشکیل ساختارهای مشکل‌زا دوری کرد اما پس از ازدواج، هنگامی که ساختارها شکل گرفت، به ندرت می‌توان در ساختارها تغییر ایجاد کرد (میر محمد صادقی، ۱۳۸۸).

بسیاری از طلاقها به این دلیل رخ میدهد که زوجین برای ازدواج آماده نبوده و رابطه خوبی ندارند. میزان طلاق در غرب بخصوص آمریکا رو به افزایش است به گونه‌ای که ۵۲٪ از ازدواجها به طلاق ختم می‌شود (اولسون^۱، ۲۰۰۱). نرخ رشد طلاق در کشور ما طی سالهای ۸۰ تا ۸۵ به ۹/۲ درصد رسیده در حالی که نرخ رشد ازدواج در کشور ۳/۹۶ درصد بوده است. این امر نشان می‌دهد که رشد طلاق طی این سالها بیش از رشد ازدواج بوده است (به نقل از میر محمد صادقی، ۱۳۸۸). از عوامل مؤثر و زمینه‌ساز ازدواج رضایت بخش، شیوه انتخاب و نحوه همسرگزینی و مهارتهای لازم برای انتخاب همسر مناسب است (میر محمد صادقی، ۱۳۸۸) تحقیقات اخیر نشان می‌دهند مهارتهای همسران، بر رضایتمندی زناشویی مؤثر است (ناتالی و کارنی^۲، ۲۰۰۴).

کسب این مهارتها و اطلاعات، نیازمند صرف وقت و مهارت آموزی برای افراد در آستانه ازدواج است. آموزش پیش از ازدواج می‌تواند از طریق ارائه متون مختلف، سمینارها، سخنرانی‌ها، کلاسهای درس و جلسات آموزش فردی و گروهی و یا در کارگاههای آموزشی با حضور افراد در آستانه ازدواج و متخصصان روانشناسی ارائه شود (خمسه، ۱۳۸۲).

وینچ^۳ (۱۹۹۹) معتقد است که رضایت زناشویی انطباق بین وضعیت موجود فرد در روابط زناشویی با وضعیت مورد انتظار اوست، (به نقل سلیمانان، ۱۳۷۳). روف^۴ (۲۰۰۰) به طور کلی رضایت زناشویی را احساسات مثبت، دوست داشتن، رضایت جنسی، توافق در امور اقتصادی، خانه‌داری و تربیت کودک می‌داند (به نقل از فراست، ۱۳۸۱). رضایت زناشویی، انطباق بین وضعیت موجود و وضعیت مورد انتظار است. طبق این تعریف رضایت زناشویی زمانی محقق می‌شود که وضعیت موجود فرد در روابط زناشویی مطابق با آنچه که وی انتظار داشته است باشد. رضایت زناشویی در واقع نگرش مثبت و لذت بخشی است که زن و شوهر از جنبه‌های مختلف روابط زناشویی خود دارند (وینچ^۵ و همکاران، ۱۹۷۴؛ به نقل از بیات، ۱۳۸۸).

در واقع هدف نهایی آموزش پیش از ازدواج کمک به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش نرخ طلاق و ارتقاء کیفیت ازدواج است. یافته‌ها حاکی از آن است که در این آموزشها با مطالعه عوامل مؤثر و تأثیرگذار در ازدواج موفق و نقش این عوامل بر تأمین سازگاری و رضایت از زندگی زناشویی به راهکارهایی کاربردی جهت انتخاب همسر مناسب و ازدواج موفق و همچنین

1. Olson

2. Nutly & Karney

3. Winch

4. Rofe

5. Winch

جلوگیری از سر خوردگی در زندگی زناشویی زوجین و بررسی ابعاد و عوامل آن از طریق شناخت متقابل زوجین، درک نیازهای طرفین، تفاهم متقابل، عشق و محبت و تعهد متقابل پرداخته می شود (میرمحمدصادقی، ۱۳۸۷).

نتایج پژوهش محققان نشان داده است که هم عواملی مانند موضوعات رشدی درون فردی شامل ویژگی های شخصیتی، بازخوردها، باورها، ارزش ها و انتظارات و هم موضوعات رشدی بین فردی مانند عشق، صمیمیت، تعهد، عواطف و رابطه جنسی، الگوهای ارتباطی، موضوعات خانوادگی و موضوعات اجتماعی بر میزان رضامندی زناشویی مؤثرند (موریس و کارتر، ۲۰۰۰). نکته اساسی این است طبق نظر نیم کوف و گریگ^۱ (۱۹۸۵) رضایت زناشویی تحت تأثیر عوامل بسیاری است که این عوامل ممکن است از زوجی به زوج دیگر و از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت باشد (ملانیا، ۱۳۸۲).

به طور خلاصه پژوهشگران عوامل زیر را در رضایتمندی زناشویی مؤثر می دانند:

۱- عوامل شناختی، باورهای غیر منطقی، اسنادهای ناسازگار و تعبیر و تفسیرهای غلط، ۲- عوامل هیجانی و عاطفی، ۳- عوامل فیزیولوژیکی و بدنی، ۴- الگوهای رفتاری، ۵- حمایت اجتماعی، ۶- خشونت، ۷- وجود فرزند، ۸- تاریخچه زندگی و ویژگی های فردی، ۹- استرس، ۱۰- مسائل اقتصادی، ۱۱- مذهب، ۱۲- نوع رابطه زوجین، ۱۳- ساختار قدرت در خانواده و رضایت مندی زناشویی، ۱۴- آداب و سنن اجتماعی- فرهنگی و زبان و هنجارها و تفاهم فکری و توافق مذهبی، ۱۵- ملاک های همسرگزینی و ۱۶- شیوه های همسرگزینی (به نقل از فاتحی زاده، ۱۳۸۴). در بررسی های مربوط به عوامل مؤثر بر رضایتمندی؛ برای ایجاد یک ازدواج موفق مبتنی بر ارتباطات باز، صمیمت و سازمان یافتگی زوجین باید به اتفاق یکدیگر برای آینده برنامه ریزی مناسبی داشته باشند و مهارت های لازم را بیاموزند. بیشتر زوجین اطلاع ندارند که آموزش پیش از ازدواجی که مبتنی بر مهارت ها باشد می تواند تا ۳۰٪ احتمال طلاق را کاهش دهد و باعث استحکام ازدواج شود. بسیاری از زوجین هنگامی که مسائل در زندگی مشترکشان غیرقابل حل بنظر می رسد، به منظور نجات رابطه شان در جستجوی زوج درمانگر بر می آیند، برخی هم به اشتباه فکر می کنند که مصاحبت با یکدیگر در مدت زمان طولانی آنها را برای ازدواج آماده می کند. تحقیقات نشان می دهد حتی زوجینی که بدون ازدواج با هم زندگی می کنند (که معمولاً در کشورهای اروپایی رایج است)، فرصت بهتری برای موفقیت در ازدواج ندارند. آموزش پیش از ازدواج همانند یک ایمن ساز است که قابلیت های افراد را برای اداره موقعیتهای مشکل زا ارتقاء می بخشد (پاتریشیا و گریگوری^۲، ۲۰۰۳). روش های آماده سازی پیش از ازدواج شامل مشاوره پیش از ازدواج و آموزش پیش از ازدواج می شود.

در مشاوره پیش از ازدواج با زوجین به طور خصوصی کار می شود (نه گروهی) و ممکن است بر روی تعارضات و نقاط پر درد سر روابط آنها به طور خاص کار شود. این خدمات از طریق

1. Nimkof & Girif

2. Patricia & Gregory

مشاوران متخصص یا مشاوران مذهبی (مثل کشیش ها) انجام می شود و ممکن است شامل ۱ تا ۲ جلسه و یا جلسات متعددی باشد. محتوا و مقدار این خدمات به جهت گیری مشاور و نیاز مراجعه کنندگان بستگی دارد (پاتریشیا و گریگوری، ۲۰۰۳)

هدف نهایی آموزش پیش از ازدواج کمک به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش نرخ طلاق و ارتقاء کیفیت ازدواج است در اینصورت رضایتمندی زوجین بالا می رود و تمایل به طلاق کاهش می یابد. حتی در بسیاری از ازدواجهایی که طلاق اتفاق نمی افتد، کیفیت ازدواج در برخی از آنها ممکن است ضعیف باشد (پوپنو و ویتهد، ۱۹۹۹؛ به نقل از اولسون، ۲۰۰۱). بنابراین به منظور بهبود رضایت زناشویی باید به آموزش پیش از ازدواج به عنوان کوششی جهت ایجاد و پرورش چنین عواملی توجه کرد.

به نظر می رسد دوره آموزش پیش از ازدواج که نوعی آماده سازی افراد می باشد موجب نگاهی دقیق تر و صادقانه تر به روابطشان با یکدیگر می باشد. و همچنین دوره آموزش پیش از ازدواج این فرصت را به افراد می دهد که افراد درباره اهدافشان، نگرشهایشان، مسائل اقتصادی و آنچه که هستند و می توانند باشند، مسائل جنسی، اهداف و دلایل ازدواجشان بیشتر تفحص کنند و به نوعی خودآگاهی دست می یابند و این برنامه کمک به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش طلاق و ارتقاء کیفیت ازدواج، و روی هم رفته کیفیت روابط مؤثر است (صالحی، ۱۳۸۹).

استنلی، آماتو، جانسون و مارکمن (۲۰۰۶)، در پژوهشی تحت عنوان آموزش پیش از ازدواج، کیفیت زناشویی و ثبات زناشویی، یک نمونه وسیع را به طور تصادفی از چهار ایالت آمریکا که دارای وضعیت اقتصادی - اجتماعی متوسط بودند انتخاب کردند. نتایج نشان داد که شرکت کنندگان در آموزشهای پیش از ازدواج به طور معناداری سطوح بالاتری از رضایت و تعهد در ازدواج، و سطوح پائین تری از تعارض و نیز کاهش نرخ طلاق را نسبت به گروه گواه نشان دادند. این تأثیرات در بین نژادهای مختلف و سطوح تحصیلات گوناگون، همچنان نیرومند بودند و این نشان دهنده اینست که شرکت در برنامه های آموزشی پیش از ازدواج در مورد دامنه وسیعی از افراد مفید است.

روش پژوهش

جامعه آماری گروه آزمایش این پژوهش شامل کلیه زوجینی است که حداقل یکی از آنها طی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ دوره آموزش پیش از ازدواج را در مراکز آموزش پیش از ازدواج معاونت پیشگیری سازمان بهزیستی استان اصفهان گذرانده اند و حداقل ۱ سال از ازدواج آنها می گذرد. جامعه آماری گروه ملاک شامل کلیه زوجینی است که طی سالهای ۸۴ تا ۸۸ برای انجام آزمایش خون قبل از دوران عقد به مرکز ملاحادی سبزواری اصفهان مراجعه کرده بودند و حداقل ۱ سال از ازدواج آنها می گذشت. بدین ترتیب ۳۰ نفر از افرادی که شرایط ورود را داشتند، حاضر به

همکاری شدند و پرسشنامه ها در اختیار آنها قرار گرفت. بنابراین با توجه به این که جامعه آماری این پژوهش شامل تمام افراد شرکت کننده در کلاسهای آموزش پیش از ازدواج بین سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ بود پس از مراجعه به سازمان بهزیستی استان اصفهان (معاونت پیشگیری) و استخراج لیست از میان کل حجم نمونه ی ۱۵۰ نفری، افرادی که شرایط ورود به جامعه آماری را داشتند، انتخاب شدند. در نهایت پس از حذف پرسشنامه های ناقص، تعداد ۱۰۰ پرسشنامه باقی ماند که پس از برقراری تماس از طریق شیوه نفرگیری (عریضی و فراهانی، ۱۳۸۷) یعنی تماس تلفنی با کل نمونه در دسترس، افرادی که شرایط ورود به جامعه آماری را داشتند انتخاب شدند. برای انتخاب گروه ملاک ضمن مراجعه به مرکز ملاحادی سبزواری لیست اسامی کسانی که بین سالهای ۸۴ تا ۸۷ برای آزمایش خون قبل از دوران عقد به این مرکز مراجعه کردند استخراج و از طریق شیوه نفرگیری یعنی تماس تلفنی با کل نمونه از میان حجم نمونه ۱۵۰ نفری، ۳۰ نفر از کسانی که حاضر به همکاری بودند و شرایط ورود به جامعه آماری را داشتند به صورت تصادفی انتخاب شدند.

ابزار پژوهش

در این پژوهش به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه رضایتمندی زناشویی (انریچ، ۲۰۰۰) استفاده شد. این پرسشنامه توسط اولسون و همکاران (سال ۲۰۰۰) تهیه شده و هدف آن ارزیابی زمینه های بالقوه مشکل زا یا شناسایی زمینه های قوت رابطه ی زناشویی می باشد. این پرسشنامه از ۱۲ خرده مقیاس تشکیل شده است. مقیاس اول آن ۵ سؤالی و سایر مقیاس ها هر کدام ۱۰ سؤال دارد. ضرایب آلفای این پرسشنامه در گزارش اولسون، فورنیر و دراکمن (۱۹۸۹) برای خرده مقیاس های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه ی جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش های مساوات طلبی، و جهت گیری مذهبی به ترتیب از این قرار است: ۰/۷۳، ۰/۸۱، ۰/۹، ۰/۷۳، ۰/۶۸، ۰/۷۵، ۰/۷۴، ۰/۷۶، ۰/۴۸، ۰/۷۷، ۰/۷۲، ۰/۷۱. در ایران این پرسشنامه توسط اعتبار باز آزمایی این پرسشنامه در فاصله ی ۴ هفته بین ۰/۷۷ (برای فعالیت های اوقات فراغت) تا ۰/۹۲ (برای روابط جنسی و تحریف آرمانی) با میانگین ۰/۸۶ بوده است (گلادینگ، ترجمه ی بهاری، ۱۳۸۲). در پژوهش مهدویان (۱۳۷۹) ضریب همبستگی پیرسون در روش باز آزمایی (به فاصله ی یک هفته) برای گروه مردان ۰/۹۳۷، برای گروه عهدشکنی زناشویی ۰/۹۴۴ و برای گروه مردان و عهدشکنی زناشویی ۰/۹۴ به دست آمد.

یافته های پژوهش

میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمره رضایت زناشویی و مولفه های آن به تفکیک دو گروه آموزش دیده و آموزش ندیده در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: میانگین و انحراف استاندارد مولفه های پرسشنامه رضایت زناشویی

متغیرهای پژوهش	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
تحریف آرمانی	آموزش دیده	۱۵/۳۲	۲/۶۴	۱۰	۲۰
	آموزش ندیده	۶/۶۳	۲/۵۸	۴	۱۶
رضایت زناشویی	آموزش دیده	۳۱/۴۸	۵/۲۷	۲۱	۴۰
	آموزش ندیده	۱۲/۹	۶/۰۱	۵	۳۲
مسائل شخصیتی	آموزش دیده	۳۰/۹۷	۵/۲۴	۱۶	۳۸
	آموزش ندیده	۷/۷۷	۶/۳۳	۲	۳۵
ارتباط	آموزش دیده	۳۲/۶۱	۴/۵۱	۲۲	۳۹
	آموزش ندیده	۱۱/۷۷	۵/۸۸	۷	۳۴
حل تعارض	آموزش دیده	۳۰/۳۲	۵/۶	۱۴	۳۷
	آموزش ندیده	۱۱/۰۳	۶/۴۴	۶	۳۱
مدیریت مالی	آموزش دیده	۳۱/۸	۴/۳۲	۲۴	۴۰
	آموزش ندیده	۸/۷۷	۷/۲۷	۲	۳۰
فعالیت های اوقات فراغت	آموزش دیده	۳۰/۱۳	۵/۵	۲۰	۳۷
	آموزش ندیده	۱۲/۶۳	۵/۴۴	۸	۳۲
رابطه جنسی	آموزش دیده	۳۴/۲۲	۵/۰۲	۲۳	۴۰
	آموزش ندیده	۱۰/۱۳	۷/۱۸	۳	۳۶
خانواده و دوستان	آموزش دیده	۲۸/۳۹	۶/۶۹	۱۶	۴۰
	آموزش ندیده	۹/۷۷	۶/۳۷	۵	۳۷
نقش های مساوات طلبی	آموزش دیده	۱۹/۱	۵/۲۸	۷	۳۱
	آموزش ندیده	۱۲/۲	۷/۰۱	۱	۲۶
جهت گیری مذهبی	آموزش دیده	۲۸/۴۲	۷/۰۲	۱۳	۳۶
	آموزش ندیده	۱۵/۳۷	۴/۸۷	۱۰	۲۵
کل رضایت	آموزش دیده	۳۱۲/۷۷	۴۲/۴۲	۲۲۸	۳۶۵
	آموزش ندیده	۱۱۸/۹۷	۵۵/۶۸	۷۰	۳۲۶

مؤلفه های پرسشنامه رضایت زناشویی اتریچ

همانگونه که در جدول شماره ۱ مشاهده می گردد، میانگین و انحراف استاندارد پرسشنامه رضایت زناشویی و ۱۲ مولفه آن به تفکیک دو گروه آموزش ندیده و آموزش دیده نشان می دهد که در بین مولفه ها در گروه آموزش دیده بیشترین میانگین مربوط به مولفه ارتباط با میانگین ۳۶/۶۱ است و کمترین میانگین مربوط به مؤلفه های نقشهای مساوات طلبی با ۱۹/۱ است و در گروه آموزش ندیده بیشترین میانگین مربوط به مولفه جهت گیری مذهبی با ۱۵/۳۷ می باشد و مولفه مسائل شخصیتی با ۷/۷۷ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده است.

جدول شماره ۲ نشان می دهد، بین میانگین کل رضایت شرکت کنندگان بر حسب عضویت گروهی (دو گروه آزمایشی و کنترل) تفاوت معناداری مشاهده می شود ($P < 0/01$). لذا فرضیه اول تأیید

می شود. میزان این تأثیر ۷۹ درصد بوده است. بنابراین آموزش پیش از ازدواج بر افزایش میزان رضایت شرکت کنندگان در گروه آزمایشی تأثیر داشته است.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس عضویت گروهی

متغیرهای پژوهش	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری	میزان تأثیر	توان آماری
کل رضایت	۱	۵۷۲۶۵۶/۷۶	۲۳۴/۸۱	۰/۰۰۱**	۰/۷۹	۱

جدول ۳: نتایج تحلیل واریانس یک راهه مولفه های رضایت زناشویی بر اساس عضویت گروهی

متغیرهای پژوهش	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری	میزان تأثیر	توان آماری
تحریف آرمانی	۱	۱۱۵۱/۱۱	۱۶۹/۰۳	۰/۰۰۱**	۰/۷۴	۱
رضایت زناشویی	۱	۵۲۶۵/۳۲	۱۶۵/۰۷	۰/۰۰۱**	۰/۷۳	۱
مسائل شخصیتی	۱	۸۲۰۶/۷۱	۲۴۳/۷۴	۰/۰۰۱**	۰/۸۰	۱
ارتباط	۱	۶۶۲۵/۳۴	۲۴۲/۳۲	۰/۰۰۱**	۰/۸۰	۱
حل تعارض	۱	۵۶۷۲/۶۲	۱۵۵/۹۶	۰/۰۰۱**	۰/۷۲	۱
مدیریت مالی	۱	۸۰۹۳/۰۰	۲۲۸/۰۰۴	۰/۰۰۱**	۰/۷۹	۱
فعالیت های اوقات فراغت	۱	۴۶۶۶/۷۶	۱۵۶/۰۸	۰/۰۰۱**	۰/۷۲	۱
رابطه جنسی	۱	۸۸۴۹/۴۴	۲۳۱/۹۱	۰/۰۰۱**	۰/۷۹	۱
خانواده و دوستان	۱	۵۲۸۶/۰۶	۱۲۳/۸۴	۰/۰۰۱**	۰/۶۷	۱
نقش های مساوات طلبی	۱	۷۲۵/۱۷	۱۸/۹۹	۰/۰۰۱**	۰/۲۴	۱
جهت گیری مذهبی	۱	۲۵۹۷/۴۸	۷۰/۷۶	۰/۰۰۱**	۰/۵۴	۱

نتایج جدول شماره ۳ نشان می دهد که بین میانگین مولفه های رضایت زناشویی بر حسب عضویت گروهی تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین آموزش پیش از ازدواج بر میزان تحریف آرمانی، مسائل شخصیتی، حل تعارض زوجین، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، میانگین خانواده و دوستان/نقش های مساوات طلبی و جهت گیری مذهبی زوجین تأثیر داشته است.

جدول شماره ۴: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس جنسیت

متغیرهای پژوهش	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری
تحریف آرمانی	۱۰/۲۰	۱	۱۰/۲۰	۰/۳۹	۰/۵۳
رضایت زناشویی	۷۷/۲۹	۱	۷۷/۲۹	۰/۶۴۵	۰/۴۲
مسائل شخصیتی	۷۹/۰۷	۱	۷۹/۰۷	۰/۴۶	۰/۵۰
ارتباط	۲۰/۸۲	۱	۲۰/۸۲	۰/۱۵	۰/۷۰
حل تعارض	۳۸/۰۳	۱	۳۸/۰۳	۰/۲۸	۰/۵۹
مدیریت مالی	۱۱۷/۱۵	۱	۱۱۷/۱۵	۰/۶۸	۰/۴۱
فعالیت های اوقات فراغت	۱۹۶/۵۲	۱	۱۹۶/۵۲	۱/۸۶	۰/۱۷
رابطه جنسی	۲۲۳/۰۲	۱	۲۲۳/۰۲	۱/۲۱	۰/۲۷
خانواده و دوستان	۲۸/۶۱	۱	۲۸/۶۱	۰/۲۱	۰/۶۴
نقش های مساوات طلبی	۴۸۶/۷۸	۱	۴۸۶/۷۸	۱۱/۴۸	۰/۰۰۱**
جهت گیری مذهبی	۱۰۴/۹۴	۱	۱۰۴/۹۴	۱/۳۲	۰/۲۵
کل رضایت	۱۱۸۹۰/۴۴	۱	۱۱۸۹۰/۴۴	۰/۹۹	۰/۳۲

جدول شماره ۴ نشان می دهد، که در میانگین مولفه نقش های مساوات طلبی بین زنان و مردان تفاوت معنی داری وجود دارد. و میانگین مولفه نقش های مساوات طلبی زنان بطور معنی داری بالاتر از مردان ارزیابی شده است. و در سایر مولفه های این پژوهش تفاوت معنی داری در بین زنان و مردان وجود ندارد.

جدول شماره ۵: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس تحصیلات

متغیرهای پژوهش	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری
تحریف آرمانی	۱۲۰/۵۹	۳	۴۰/۱۹	۱/۶۰	۰/۱۹
رضایت زناشویی	۶۸۰/۳۶	۳	۲۲۶/۷۸	۱/۹۹	۰/۱۲
مسائل شخصیتی	۹۳۱/۲۹	۳	۳۱۰/۴۳	۱/۹۱	۰/۱۳
ارتباط	۹۷۲/۵۸	۳	۳۲۴/۱۹	۲/۵۴	۰/۰۶
حل تعارض	۷۱۵/۶۲	۳	۲۳۸/۵۴	۱/۹۱	۰/۱۳
مدیریت مالی	۹۵۳/۸۹	۳	۳۱۷/۹۶	۱/۹۶	۰/۱۳
فعالیت های اوقات فراغت	۴۷۳/۶۲	۳	۱۵۷/۸۷	۱/۵۱	۰/۲۲
رابطه جنسی	۱۱۴۰/۴۴	۳	۳۸۰/۱۴	۲/۱۷	۰/۱۰
خانواده و دوستان	۱۰۴۹/۵۸	۳	۳۴۹/۸۶	۲/۹۵	۰/۰۴۰*
نقش های مساوات طلبی	۱۲۷/۴۱	۳	۴۲/۴۷	۰/۸۴	۰/۴۷
جهت گیری مذهبی	۵۰۲/۰۳	۳	۱۶۷/۳۴	۲/۲۳	۰/۰۹
کل رضایت	۷۴۴۱۶/۱۹۷	۳	۲۴۸۰۵/۳۹	۲/۲۰	۰/۰۹

جدول شماره ۵ نشان می دهد، که در میانگین مولفه خانواده و دوستان بر اساس میزان تحصیلات تفاوت معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). در سایر مولفه های این پژوهش تفاوت معنی داری بر اساس تحصیلات ملاحظه نگردید. این نتایج در شکل ۴-۳ نشان داده شده است.

جدول شماره ۶ نشان می دهد، که بین میانگین مولفه های رضایت زناشویی بر اساس سن زوجین تفاوت معنی داری وجود ندارد ($P < 0/05$). لذا این فرضیه رد می شود.

جدول شماره ۶: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس سن

معنی داری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	متغیرهای پژوهش
۰/۲۴۲	۱/۴۳۶	۳۶/۳۸۰	۳	۱۰۹/۱۳۹	تحریر آرمانی
۰/۵۸۴	۰/۶۵۳	۷۹/۱۸۳	۳	۲۳۷/۵۴۸	رضایت زناشویی
۰/۳۴۰	۱/۱۴۱	۱۹۲/۵۱۲	۳	۵۷۷/۵۳۵	مسائل شخصیتی
۰/۲۶۴	۱/۳۶۲	۱۸۳/۷۰۳	۳	۵۵۱/۱۰۹	ارتباط
۰/۲۱۱	۱/۵۵۱	۱۹۶/۶۸۳	۳	۵۹۰/۰۴۸	حل تعارض
۰/۲۵۲	۱/۴۰۱	۲۳۳/۲۵۱	۳	۶۹۹/۷۵۳	مدیریت مالی
۰/۵۲۴	۰/۷۵۵	۸۱/۸۸۰	۳	۲۴۵/۶۴۱	فعالیت های اوقات فراغت
۰/۴۳۲	۰/۹۳۱	۱۷۲/۷۷۲	۳	۵۱۸/۳۱۵	رابطه جنسی
۰/۲۹۸	۱/۲۵۷	۱۶۱/۴۷۷	۳	۴۸۴/۴۳۲	خانواده و دوستان
۰/۳۲۹	۱/۱۷۲	۵۷/۸۲۰	۳	۱۷۳/۴۶۰	نقش های مساوات طلبی
۰/۱۵۶	۱/۸۰۶	۱۳۷/۸۵۹	۳	۴۱۳/۵۷۷	جهت گیری مذهبی
۰/۳۵۷	۱/۱۰۰	۱۳۰۶۷/۷۶۴	۳	۳۹۲۰۳/۲۹۳	کل رضایت

جدول شماره ۷ نشان می دهد، که بین میانگین مولفه های رضایت زناشویی بر اساس سن فرد هنگام ازدواج تفاوت معنی داری وجود ندارد ($P < 0/05$). لذا این فرضیه رد می شود.

جدول شماره ۷: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس سن فرد هنگام ازدواج

معنی داری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	متغیرهای پژوهش
۰/۱۳۱	۱/۹۵۵	۴۸/۲۹۰	۳	۱۴۴/۸۷۰	تحریر آرمانی
۰/۵۲۵	۰/۷۵۳	۹۰/۸۲۳	۳	۲۷۲/۴۶۹	رضایت زناشویی
۰/۲۶۳	۱/۳۶۵	۲۲۷/۷۴۳	۳	۶۸۳/۲۲۹	مسائل شخصیتی
۰/۲۸۰	۱/۳۰۹	۱۷۶/۶۹۶	۳	۵۳۰/۹۰۷	ارتباط
۰/۱۴۷	۱/۸۶۰	۲۳۲/۳۴۸	۳	۶۹۷/۰۴۵	حل تعارض
۰/۲۳۵	۱/۴۵۹	۲۴۲/۰۸۵	۳	۷۲۶/۲۵۶	مدیریت مالی
۰/۲۷۸	۱/۳۱۵	۱۳۸/۸۱۰	۳	۴۱۶/۴۳۱	فعالیت های اوقات فراغت
۰/۴۱۴	۰/۹۶۷	۱۷۹/۲۸۰	۳	۵۳۷/۸۳۹	رابطه جنسی
۰/۰۵۶	۲/۶۷۸	۳۲۱/۴۱۰	۳	۹۶۴/۲۲۹	خانواده و دوستان
۰/۷۵۸	۰/۳۹۴	۲۰/۲۳۴	۳	۶۰/۷۰۲	نقش های مساوات طلبی
۰/۳۳۷	۱/۱۴۸	۹۰/۵۱۴	۳	۲۷۱/۵۴۲	جهت گیری مذهبی
۰/۳۰۳	۱/۲۴۱	۱۴۶۴۹/۵۱۰	۳	۴۳۹۴۸/۵۳۰	کل رضایت

جدول شماره ۸ نشان می دهد، که بین میانگین مولفه های حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، خانواده و دوستان و کل رضایت بر اساس میزان وضعیت اقتصادی زوجین تفاوت معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). لذا این فرضیه تأیید می شود. در سایر مولفه های این پژوهش تفاوت معنی داری بر اساس وضعیت اقتصادی ملاحظه نگردید. این نتایج در شکل ۴-۴ الی ۴-۹ نشان داده شده است.

جدول شماره ۸: نتایج تحلیل واریانس یک راهه رضایت زناشویی بر اساس وضعیت اقتصادی

متغیرهای پژوهش	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری
تحریف آرمانی	۱۷۷/۶۷۷	۳	۵۹/۲۲۶	۲/۴۵۵	۰/۰۷۲
رضایت زناشویی	۷۷۷/۷۷۰	۳	۲۵۹/۲۵۷	۲/۳۲۰	۰/۰۸۵
مسائل شخصیتی	۱۱۲۹/۴۱۶	۳	۳۷۶/۴۷۲	۲/۳۶۸	۰/۰۸۰
ارتباط	۸۵۲/۴۹۱	۳	۲۸۴/۱۶۴	۲/۱۹۳	۰/۰۹۹
حل تعارض	۱۱۵۱/۰۲۷	۳	۳۸۳/۶۷۶	۳/۲۸۰	۰/۰۲۷*
مدیریت مالی	۱۵۴۴/۲۳۸	۳	۵۱۴/۷۴۶	۳/۳۹۵	۰/۰۲۴*
فعالیت های اوقات فراغت	۸۲۷/۴۸۰	۳	۲۷۵/۸۲۷	۲/۸۰۶	۰/۰۴۸*
رابطه جنسی	۱۴۷۴/۹۹۵	۳	۴۹۱/۶۶۵	۲/۹۱۲	۰/۰۴۲*
خانواده و دوستان	۹۹۹/۶۷۹	۳	۳۳۳/۲۲۶	۲/۷۹۱	۰/۰۴۹*
نقش های مساوات طلبی	۲۳۱/۴۸۹	۳	۷۷/۱۶۳	۱/۵۹۶	۰/۲۰۰
جهت گیری مذهبی	۴۹۴/۴۹۲	۳	۱۶۴/۸۳۱	۲/۲۰۱	۰/۰۹۸
کل رضایت	۹۶۸۷۴/۰۳۹	۳	۳۲۲۹۱/۳۴۶	۲/۹۷۰	۰/۰۳۹*

بحث و نتیجه گیری

بهداشت روانی جامعه و سلامت فیزیکی و عاطفی، در گرو سلامت روابط زناشویی و تداوم و بقای ازدواج است (شاملو، ۱۳۶۹). مطالعات نشان می دهد که رضایت زناشویی به رضایت کلی فرد کمک می کند؛ یعنی همسرانی که از رضایت زناشویی بالایی برخوردارند، عزت نفس بیشتر دارند و در روابط اجتماعی سازگارترند. رضایت زناشویی نتیجه فرآیند زناشویی و شامل عواملی مانند ابراز محبت و عشق همسران، احترام متقابل، روابط جنسی، تشابه نگرش، و چگونگی ارتباط و حل مسئله است (مار کویسکی و گرین وود، ۱۹۸۴، برگرفته از ملازاده، ۱۳۸۱). به نظر می رسد دوره آموزش پیش از ازدواج که نوعی آماده سازی زوجین می باشد موجب نگاهی دقیق تر و صادقانه تر به روابطشان با یکدیگر می شود و همچنین دوره آموزش پیش از ازدواج این فرصت را به افراد می دهد که درباره اهدافشان، نگرشهایشان، مسائل اقتصادی و آنچه که هستند و می توانند باشند، مسائل جنسی، اهداف و دلایل ازدواجشان بیشتر تفحص کنند و به نوعی خود آگاهی دست یابند و این برنامه کمک به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش طلاق و ارتقاء کیفیت ازدواج و روی هم رفته رضایت زناشویی زوجین از ازدواج شان را فراهم می کند. این بدین معنا است که هر چه فرد توانایی و آگاهی بیشتری از شناخت و چگونگی انتخاب و تفکیک

ویژگیهای شخصیتی خود و هماهنگی آنها با ویژگیهای شخصیتی طرف مقابل خود داشته باشد توانایی انتخاب مناسب تر در او تقویت می شود و همین انتخاب صحیح و مناسب زمینه ساز رضایتمندی را در فرد فراهم می سازد. می توان بیان کرد آموزش برخی از مهارتها، مانند آمادگی و ارتباط، مهارتهای ارتباطی و مجموعه مهارتهای زندگی پیش نیاز درک متقابل و درک همسر می باشد که لازمه رضایت زناشویی است. به گونه ای که در این پژوهش به ارائه آموزش قبل از ازدواج و ارائه آگاهی و درک متقابل از همسر که با مهارتهای فرد در انتخاب همسر مناسب مرتبط است اشاره شده است.

در این پژوهش ها نشان داده شد که آموزش پیش از ازدواج در مجموع موجب بهبود نسبی شاخص های سلامت روان (استرس خانوادگی و پذیرش اجتماعی) در گروههای شرکت کننده می گردد. کمک به افراد مجرد برای شروع بهتر زندگی زوجی و ساختن یک رابطه محکم تر، ارتقاء مهارتهای بین فردی و جلوگیری از طلاق، ازدواج آگاهانه و مستحکم تر از دیگر تأثیرات آموزش پیش از ازدواج است. تشویق زوجین جهت اینکه اگر در زندگی زوجی آینده مشکلی پیدا کردند که نتوانستند از عهده آن بر آیند، در جستجوی زوج درمانی بر آیند تا اینکه در جستجوی طلاق باشند (برگروها، ۱۹۹۹؛ به نقل از اولسون، ۲۰۰۱).

تجزیه و تحلیل نتایج نشان داد که بین میانگین رضایت زناشویی زوجین آموزش دیده و آموزش ندیده شهر اصفهان تفاوت وجود دارد. بدین معنا که آموزش های پیش از ازدواج بر رضایتمندی زوجین پس از ازدواج تأثیر داشته است. میزان این تأثیر ۷۹ درصد بوده است. همچنین بین میانگین مولفه های رضایت زناشویی زوجین، رضایت از مسائل شخصیتی، ارتباط، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، روابط جنسی، خانواده و دوستان، نقش های مساوات طلبی و رضایت از جهت گیری مذهبی آموزش دیده و آموزش ندیده شهر اصفهان تفاوت وجود داشت. یافته های این پژوهش در مورد رضایت زناشویی تا حدی با نتایج تحقیق صالحی (۱۳۸۴)، صالحی (۱۳۸۸)، اولیا (۱۳۸۵)، دهقانی (۱۳۸۴)، احمدی (۱۳۸۴)، آشتیانی و اعتمادی (۱۳۸۲)، محمودیان و همکاران (۱۳۸۷) و ثمری و فاز (۱۳۸۴) همخوانی دارد. نتایج این پژوهشها نشان داد که همچنین در مورد مسائل شخصیتی، رضایت از ارتباط، مدیریت مالی؛ خانواده و دوستان، با نتایج تحقیقات صالحی (۱۳۸۴)، صالحی (۱۳۸۸)، اولیا (۱۳۸۵)، دهقانی (۱۳۸۴)، احمدی، فتحی، آشتیانی و اعتمادی (۱۳۸۲)، محمودیان و همکاران (۱۳۸۷) و ثمری و فاز (۱۳۸۴) (۱۳۸۴). بیات (۱۳۸۹) جانسون، وایت و هندریک (۲۰۰۴)، بلوم و محرابیان (۲۰۰۰) برلون، دانتون، واین (۱۹۹۷)، برازنده، امین یزدی، مهرا و مصاحبی (۱۳۸۵) و سیف و اسلامی (۱۳۸۷) پاتریک، هیون، اسمیت و ماری (۲۰۰۶)، اسمیت، هیون، سیاروچی (۲۰۰۸)، گاتمن و همکاران (۱۹۷۹)، به نقل از کایزر، (۱۹۹۳)، حسینیان (۱۳۸۴)، دایر (۲۰۰۵)، کوهی (۱۳۸۹)، گاتمن و همکاران (۱۹۷۹)، به نقل از کایزر، (۱۹۹۳)، ثمری و لعلی فاز (۱۳۸۴) و بیات (۱۳۸۹) همخوانی دارد و در مورد اوقات فراغت، روابط جنسی، نقش های مساوات طلبی و جهت گیری مذهبی تحقیقی مشابه یافت نشد.

با توجه به تأثیر آموزش پیش از ازدواج بر رضایت زناشویی پیشنهاد می شود این آموزش ها در

سطحی وسیع تر به افراد در آستانه ازدواج مانند دانشجویان و دانش آموزان مقاطع دبیرستانی به صورت کارگاهی آموزشی داده شود. همچنین پیشنهاد می شود از نتیجه پژوهش حاضر در مراکز مشاوره خانواده و مراکز آموزش پیش از ازدواج و همچنین در مشاوره های پیش از ازدواج برای آگاهی بیشتر زوجین از تأثیرات این آموزشها کمک گرفت. دیگر اینکه در جلسات آموزش پیش از ازدواج در فرهنگسراها و مراکز آموزشی می توان به تشریح نقش این آموزشها در افزایش رضایتمندی زناشویی پرداخته و بدین طریق راه پیشگیری از طلاق و مشکلات زناشویی و به تبع آن افزایش رضایت زناشویی را هموارتر ساخت. پیشنهاد می شود تحقیقی با گذشت مدت زمان طولانی تری از شروع ازدواج (فاصله بیش از یک تا پنج سال) بعد از ازدواج نیز صورت گیرد. با توجه به اینکه این پژوهش در شهر اصفهان صورت گرفته و با در نظر گرفتن اینکه مسائل فرهنگی در زندگی زناشویی افراد تاثیر دارد، پیشنهاد می شود این پژوهش در سایر شهرهای کشور توسط پژوهشگران دیگر انجام شود و نتایج آن با پژوهش حاضر مقایسه گردد.

منابع

- آنجلیس، ب. (۱۳۸۲). آیا توان گمشده ام هستی؟ (ترجمه ه. ابراهیمی). تهران: انتشارات نسل نو (انتشار به زبان اصلی: ۱۹۹۲).
- احمدی، ج. و رئیس پور، ح. (۱۳۸۷). بررسی رابطه رضایت زناشویی با متغیرهای مهارت های ارتباطی همسران، جنس، تعداد فرزندان، سطح تحصیلات همسر. چکیده مقالات همایش منطقه ای ازدواج و خانواده. شهر کرد.
- اسلامی نسب بجنوردی، ع. (۱۳۷۶). مشاوره ازدواج. تهران: انتشارات جهان. ۴۸۴ صفحه
- اصغری پور، ح. (۱۳۸۳). مهارت ازدواج موفق. مشهد: ضریح آفتاب. ۵۶ صفحه
- امان اللهی، ع. و رجبی، م. (۱۳۸۷). مقایسه میزان اعتماد زنان و مردان به همسر خود براساس نوع آشنایی فامیلی و یا غیر فامیلی ازدواج. چکیده مقالات همایش منطقه ای ازدواج و خانواده. شهر کرد.
- امیدوار، ب. (۱۳۸۶). بررسی تأثیر آموزش غنی سازی زندگی زناشویی بر نگرشها و انتظارات زناشویی زوجین شهر شیراز. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اصفهان
- اولیاء، ن. (۱۳۸۵). بررسی تأثیر آموزش غنی سازی زندگی زناشویی بر افزایش رضایتمندی زوجین شهر اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اصفهان
- اولیاء، ن. (۱۳۸۸). آموزش غنی سازی زندگی زناشویی. نشر دانه.
- اونیل ج. راهنمای ازدواج. مترجم: رحمتی، تهران: دنیای کتاب بی تا ۲۶۵ صفحه
- بارکر، ف. (۱۳۸۲). خانواده درمانی پایه. ترجمه م. دهقانی. وز، دهقانی. تهران: انتشارات رشد.
- بیرقی، ا. (۱۳۸۷). آموزش مهارت قبل از ازدواج. تهران: انتشارات نوای دانش. ۳۰۳ صفحه
- حسینی، م. (۱۳۷۵). مشاوره در آستانه ازدواج. تهران: انتشارات آوای نور. ۲۱۵ صفحه
- خمسه، ا. (۱۳۸۲). آموزش پیش از ازدواج. تهران: دانشگاه الزهرا. پژوهشکده زنان

شعاع کاظمی، م. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین الگوهای ارتباطی و رضایتمندی زناشویی با تاکید بر سلامت خانواده. مجموعه چکیده مقالات پنجمین همایش مشاوره اسلامی. قم: موسسه مطالعاتی مشاوره اسلامی. شیرازی زمانی، ا. ۱۳۸۵ دستور العمل اجرایی برنامه آموزش پیش از ازدواج. اصفهان: سازمان بهزیستی حوزه معاونت پیشگیری. ۳۲ صفحه

صالحی، م. (۱۳۸۴). بررسی معیارهای انتخاب همسر از نظر جوانان تحصیل کرده دانشگاهی و غیر دانشگاهی شهرستان اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه رودهن

صالحی، م. (۱۳۸۸) تأثیر آموزش پیش از ازدواج بر انتظارات و نگرشهای زناشویی دانشجویان خوابگاه دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه خوراسگان

فینچام، ف، لیان، ف، کیت، ه. (۱۳۸۷). رابطه همسران. ترجمه م. قراچه داغی. تهران: انتشارات پیک بهار. کلارک، و. (۱۳۸۱). در جستجوی عشق و زندگی. ترجمه م قراچه داغی، تهران: انتشارات اوحدی. ۱۳۸۳ صفحه

کلینکه، ک. ال. (۱۳۸۲). مهارت های زندگی. ترجمه ش، محمدخانی. تهران: اسپند هنر. مرادی، م. (۱۳۷۹). بررسی تاثیر آموزش مهارت های ارتباط زناشویی بر رضایت زناشویی [پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره]. تهران: دانشگاه الزهرا.

ملک محمدی، ا. (۱۳۸۰). راهنمای ازدواج: آنچه که یک دختر و پسر درباره انتخاب همسر باید بدانند. قم: انتشارات مهشور.

میراحمدی زاده، ع. ر.، نخعی امرودی، ن.، طباطبائی، ح. ر.، شفیعیان، ر. (۱۳۸۲) رضایتمندی زناشویی و تعیین عوامل تاثیر گذار بر آن در شیراز، فصلنامه اندیشه و رفتار: سال هشتم، شماره ۴، ۶۳-۵۶.

میر محمد صادقی، مهدی. (۱۳۸۸). آموزش پیش از ازدواج. اصفهان: سازمان بهزیستی معاونت امور فرهنگی و پیشگیری. ۲۹۲ صفحه

مینوچین، اس. (۱۳۷۵)، خانواده و خانواده درمانی. ترجمه ب ثنائی، تهران: انتشارات امیر کبیر ۳۵۰ صفحه نجاتی، ح. (۱۳۸۳). روانشناسی زناشویی. تهران: انتشارات بیکران.

نوابی نژاد، ش. (۱۳۷۶). والدین و آموزش مسائل جمعیت. تهران: انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران. ۹۴ صفحه

نوابی نژاد، ش. (۱۳۸۰) مشاوره ازدواج خانواده درمانی، تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان. ۲۷۰ صفحه. هالفورد، ک. (۱۳۸۷). زوج درمانی کوتاه مدت، یاری به زوجین برای کمک به خودشان. ترجمه م، تبریزی، م، کاردانی، ف، جعفری. تهران: انتشارات فراوان.

یزدانی، م. ، سید رسول (۱۳۷۶). بررسی مقایسه ای معیارهای ازدواج از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی اصفهان، شماره ۷: ۱۲۳-۱۴۲

Gottman, J. M. (1998). Psychology and the study of the marital processes. Annual Review of psychology, 49, 196-197.

Helpful and harmful expectations of premarital interventiem. Journal of Sex and Marital therapy , 28,71-77.

- Les D, Leslie P.(2001). I Lov more : How everyday problem Can Strengthen your marriage . The office of plaining, research , and evaluation in the administration for Children and families, Departmen of health and human Service.
- Markman, H, J., & Renik, M. J., & Floyd, F. H., & Stanley, S, M., & Clements, M. (2002). Prevention marital distressthrough commincation and conflict management training : A4 - and 5 years follow up. Journal of consulting and clinical psychology, G1 (1), 70-77.
- Marriage Success training . WWW. Stayhitched . com/ interfaith. Htm
- Olson , D.H. (2001). Rational for the Premarital education bill. State of Minnesota.
- Olson , D.H., & Gravatt, E. (1968). Attitude change in a Functional marriage Course . the Family coordinator , Vol. 17, No, 2, pp-99-104.
- Patricia , S. , & Gregory , A.K.(2003). IS Premarital Counseling or education Do you?
- Petty, B.D. (2007). Marriage education: A grounded theory study of the positive influence of the educational experience on the marriage relationship university of Idaho.
- Stanley, S.M, Samato, P.R ,Johnson, C.A, & Markman, H.J . (2006). Premarital education , Marital guality , and marital Stability : Fincliny from alarge random household Survey. Journal of Family Psychology, 20,117-126
- Valiente, C.E , Belanger, C.J , & Estrada, A.U . (2002). WWW. Prepare – enrich. Com / files / About – Vs/ Rational
- Zosst, B. V.(1973). Premarital Communication Skill education Students. The family Coordination, 22, 187-191.

The Survey of Pre-Marriage Instruction Effects on Couple's Satisfaction Level in Isfahan

* Mansouri-Nia, MA.

** O. Etemadi, Ph.D.

** M. Fatehizade, Ph.D.

*** Hassanpour, MA.

Abstract

The aim of this survey is comparison between couple's satisfaction level among couples who have passed pre-marriage training classes and who had not, in order to identify the effects of pre-marriage training not only on couple's satisfaction level but also, on demographics variants. This survey was based on comparison-practical types. The statistical community in this survey was included two different couples groups who have participated in pre-marriage training classes and normal couples between the years 1384-1388, around the city of Isfahan. The sample was include of 30 couples who at least one of them has participated in pre-marriage training classes and The control group included 30 couple who had not attended pre-marriage training. This group was selected randomly. The utilized tools in this survey were the questionnaire forms of Enrich (2000) and demographic forms. For data analysis, we use ANOVA variance. The results show that pre-marriage training have had meaningful effects on couple's satisfaction level in different aspects such as, solving struggle, economic satisfaction, leisure time, relationships and friendships, equal roles of men and women, religious correlation. Also, there was a meaningful relationship between the couple's satisfaction level and background factors of educational and economical positions. Finally, according to these results, some offers have been declared for development of pre-marriage training classes and couple's satisfaction levels.

Keywords: marriage satisfaction, couples, pre-marriage instruction courses, demographic factors.

* MA in Counseling, Islamic Azad University, Marvdasht Branch, Iran

** Assistant Professor, Counseling and Psychology Dept., Esfahan University, Iran

*** MA in Counseling, Science and Research, Khuzestan Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran